

# 3

## Història de la llengua

### Origen de la llengua

#### 3.1 La romanització

Els **romans** van dominar tota la ribera de la Mediterrània durant més de 1000 anys, entre el segle VI abans de Crist i el segle V després de Crist.

Els pobles sotmesos als romans van anar adoptant amb el pas del temps les lleis, els costums i la llengua del seu imperi, el **llatí**. Aquest procés rep el nom de **romanització**.

Amb l'arribada dels musulmans a les nostres terres (segle VIII) la llengua de cultura passà a ser l'àrab i la religió, l'Islam.

Durant el segle XIII la corona catalanoaragonesa, sota el regnat de Jaume I, es va expandir cap al sud. La ciutat de Palma va ser ocupada el 1229, Menorca, el 1298 i Eivissa el 1235. A partir d'aquell moment els nous pobladors van dur els costums i la llengua a les Illes.

#### 3.2 Les llengües romàniques

La caiguda de l'Imperi Romà durant el segle V després de Crist, va fer que el llatí evolucionàs en cada territori de manera diversa i va originar una sèrie de llengües amb moltes característiques comunes: les anomenades **llengües romàniques**, que són, entre altres, el portuguès, el castellà, el català, el francès, l'italià i el romanès.

Com has vist, la nostra llengua prové del llatí, però també hi han influït altres llengües, com ara el basc, l'iber, el germànic i l'àrab.

Els primers textos escrits en la nostra llengua són del segle XII: el *Llibre Jutge* (un codi de lleis) i les *Homilies d'Organyà* (un recull de sermons).

## Activitats

### 1 Assenyala la definició correcta de romanització.

- Procés d'evolució del llatí després de la caiguda de l'Imperi romà.
- Procés d'adopció de la llengua i de la cultura romanes arreu de l'Imperi romà.
- Procés d'extermini de la llengua i de la cultura romanes arreu de l'Imperi romà.

### 2 Ordena aquests fets històrics.

- a) Domini musulmà: llengua de cultura, l'àrab; religió, l'Islam (segles VIII - XIII)
- b) Expansió romana i romanització (segles VI aC - V dC)
- c) Expansió de la corona catalanoaragonesa amb Jaume I (segle XIII)

### 3 A partir de la informació de l'activitat anterior anota quina llengua es parlava a les Balears...

- el segle II dC
- el segle IX dC
- el segle XV dC

### 4 Relaciona els elements de les columnes.

alemany

anglès

basc

romanès

italià

castellà

Llengua  
romànica

Llengua no  
romànica

francès

portuguès

àrab

rus

noruec

català